

Sverigedemokraternas Budget 2023
med flerårsplan 2024–2025 för
Härryda kommun

2022-06-15, Reviderad 2022-11-15

”En budget i balans”

Sverigedemokraterna

Reviderad Budget Härryda 2022-11-15

Den 16 juni 2022 yrkade tidigare majoriteten i Härryda på ett förslag till budget för Härryda kommun med en ram som visade på positivt resultat för 2023 på 28,3 mnkr med bibehållen skattesats om 20,50kr. Sverigedemokraterna yrkade att frågan om rambudget och skattesats skulle bordläggas till efter valet den 11:e september av flera anledningar, däribland:

- ✓ Valår skall enligt kommunallagen budget för nästkommande period tas av nyvalda kommunfullmäktige då invånarna fått säga sitt;
- ✓ De ovanligt många osäkerhetsfaktorerna om vart makroekonomin är på väg gjorde det orimligt att redan då besluta en budget som skulle gälla 18 månader framåt;

Den dåvarande Majoritetens bestående av M, C, L, KD, Spp och KomP förlorade i valet 6 av sina 28 mandat. Det kan uttryckas som 21,4% eller cirka var 5:e väljare. Nu har samma 6 partier, som nu är en av tre minoriteter i Härryda, lagt fram samma utdaterade budget på kommunfullmäktiges bord för beslut.

Vid budgetdebatten den 16:e juni reserverade sig 18 av 51 ledamöter mot beslutet att anta dåvarande Majoritetens budget. Vid valår ska kommunens budget enligt kommunallagen fastställas av nyvalda fullmäktige. Sverigedemokraterna yrkade på att beslut om skattesats skulle bordläggas till efter valet och att förvaltningen skulle få i uppdrag att utarbeta nytt underlag för budget utefter nya förutsättningar och SD:s budget.

- ✓ Maktskiftet i Sveriges riksdag som valet inneburit har fått konsekvenser för den kommunala planeringen av ekonomin i Härryda med bland annat minskade statsbidrag.
- ✓ De omfattande revideringar av prognoser Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) publicerat sedan den 16:e juni kommer få direkta konsekvenser inför beslut om budget i Härryda kommun.

Efter flera år av resultatmässigt överskott i Härryda kommun, bland annat till följd av försäljning av invånarnas gemensamt ägda mark, höga statsbidrag i samband med Corona och ett relativt högt skatteuttag, står vi nu inför betydligt mörkare ekonomiska tider där åtgärder krävs för att uppfylla kommunallagens krav.

Med de prognoser som låg till grund för budgetarbetet i våras yrkade dåvarande Majoritetspartierna på en budget som då visade på positivt resultat för 2023 med 28,3 mnkr, 34,1 mnkr för 2024 och 86,8mnkr för 2025. Tabellen nedan är hämtad från dåvarande Majoriteten och nuvarande 6 parti minoritets budget. Samma partier har nu lagt samma budget för beslut i kommunfullmäktige.

3.1.1 Resultat- och balansbudget

Resultatbudget

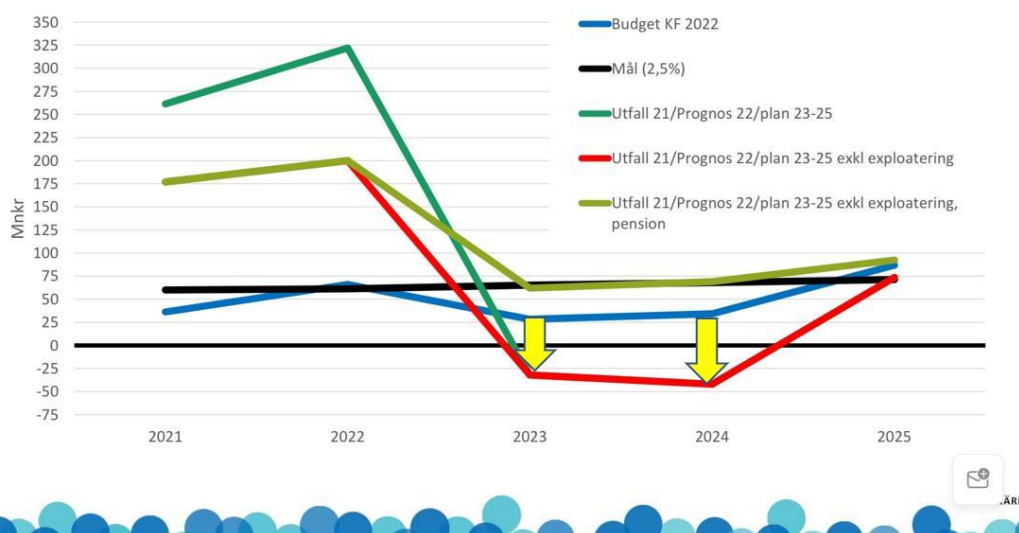
Belopp i mnkr	Bokslut 2021	Budget 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025
Verksamhetens nettokostnader exkl avskrivningar	2 016,0	2 232,9	2 405,4	2 514,0	2 593,5
Avskrivningar	124,3	138,1	139,1	145,2	150,9
Verksamhetens nettokostnader	2 140,3	2 371,0	2 544,5	2 659,3	2 744,5
Skatteintäkter	2 150,8	2 193,8	2 341,1	2 453,5	2 580,5
Generella statsbidrag och utjämning	255,8	258,7	266,7	266,1	273,2
Finansiella intäkter	16,8	13,4	11,4	11,4	11,4
Finansiella kostnader	-8,1	-12,0	-1,0	-1,5	-2,0
Finansiella kostnader för pensioner	-13,7	-16,9	-45,5	-36,1	-31,8
Resultat	261,4	66,0	28,3	34,1	86,8
<i>Balanskravsresultat</i>	255,5	45,6	22,4	21,5	70,5

|

Ovan: Utdrag från de 6 partiernas budget

Förvaltningens har, med Majoritetens budget som bas, prognostiserat hur kommunens resultat kommer att utvecklas under 2023 (2024-2025). Prognosen visar på förändrade både kostnader och intäkter. I nedan graf visas hur kommunens resultat skulle utvecklas om man antog de 6 partiernas budget.

Resultat 2022 och 2023-2025

Ovan: Utdrag förvaltningen presentation i Ekonomiutskottet i oktober. De gula pilarna visar på gapet mellan de 6 partiernas budget och förvaltningens uppdaterade prognos.

Med den information vi nu har är det enligt kommunallagen olagligt att anta gamla Majoritetens budget då den kalkylerar med negativt resultat för Härryda kommun. Nedan utdrag ur kommunallagen:

Kommunallagen Kap. 11 §5

Budgeten ska upprättas så att intäkterna överstiger kostnaderna.

Undantag från andra stycket får göras

1. i den utsträckning som medel från en resultatutjämningsreserv tas i anspråk enligt 14 §, eller
2. om det finns synnerliga skäl.

Det kräver kraftfulla åtgärder. Dock måste vi inte för att uppfylla kommunallagens krav budgetera med att ta oss hela vägen upp till den blåa linjen. Det räcker att budgetera ett nollresultat, det är inte optimalt då det inte uppfyller överskottsmålet men uppfyller åtminstone kommunallagens grundläggande krav. Om vi skulle budgetera med att ta oss hela vägen upp till den blå linjen skulle det innebära alltför stora skattehöjningar och/eller neddragningar, **2023: 60,4 mnr** och **2024: 76,0 mnr**. Vi föreslår därför en kompromiss som inte innebär några skattehöjningar, då hushåll och företag har det tufft som de har de, men skär i de kostnader som inte är hänförliga till kärnuppdraget eller ger någon nytta för invånare, företagare eller andra skattebetalare.

Reviderade resultat	2023	2024	2025
KF Resultat	28 300	34 100	86 800
Skatteprognos augusti	10 900	26 600	45 400
Pensionsprognoser aug sept	-44 000	-61 300	11 700
Skatteprognos oktober	-12 300	-11 300	-25 400
Övriga inflationskostnader	-5 000	-10 000	-15 000
Löneökning 3 till 3,5%	-10 000	-20 000	-30 000
Reviderat resultat	-32 100	-41 900	73 500

Ovan: Prognos förvaltningen tillhandahållit som tydliggör grafen. 32,1 mnr för 2023 och 41,9 mnr är hål i budgeten som måste åtgärdas genom att öka intäkter och/eller minska kostnadsmassan.

Vi måste nu fokusera ytterligare det kommunala kärnuppdraget och på att uppfylla de kommunala nyttigheter skattebetalarna betalar för och förväntar sig. Det för att vardagen ska fungera även under de svåra tider som nu väntar föreslår vi inga skattehöjningar då det skulle göra situationen än svårare för hushållen.

Resultatutjämningsreserv (RUR)

Situationen hade kunnat undvikas om tidigare Majoriteteten tagit sitt ansvar och infört en resultatutjämningsreserv och "sparat i ladorna" under de goda åren. Lejonparten av Sveriges

kommunen och Landsting har infört resultatutjämningsreserv och har därigenom kunnat "spara i ladorna" så det inte blir så stora svängningar i kommunens resultat som nu är en verklighet i Härryda. Vi föreslår därför att vi utarbetar riktlinjer för RUR och vi med bred parlamentarisk förankring inför RUR under 2023; om möjligt redan under 2022 så vi kan ta med det stora överskott som Härryda förväntas ha i innevarande år.

Lösning

Många av de kostsamma och onödiga förslag tidigare majoriteten-förde fram i våras som vi i SD kritiserade och ville stryka har redan och av egen kraft avvecklats vilket påverkar resultatbudgeten positivt. Bland det i SD:s budget som redan blivit verklighet märks.

- ✓ Kap. 5. Internationella Engelska Skolans avveckling, kommunen har enligt uppgift lagt ca 4 mnkr på detaljplanearbetet, pengar som tyvärr är förlorade
- ✓ Kap. 2. Kraftig minskning av detaljplanen Valborgs kulle. Kommunen har lagt stora pengar på arbetet som nu är bortkastade pengar.

I det politiska landskap med svagt styre Härryda nu befinner sig i är kommunfullmäktige nu nödgad att ge förvaltningen i uppdrag att genomföra de besparingar som krävs i icke lagstadgad kommunal verksamhet.

Besparingar i SD:s skall göras utifrån budget med fokus på icke lagstadgade nyttigheter och reformerna får tyvärr stå tillbaka med undantag av nödvändiga trygghetsskapande åtgärder samt uppbyggnad av beredskapen.

Arvoden till politiker föreslås frysas på 2022 års nivå och alltså inte revideras upp enligt gängse beräkningsgrunder.

Investeringsbudget

I kapitel 2 under rubriken "Investeringar" tar vi upp hur man kan skära betydligt i investeringsbudgeten utan att det påverkar våra invånare negativt. De åtgärder vi föreslår är givet de nya förutsättningar som nu är verklighet helt nödvändigt att genomföra.

Budgeten som presenteras på kommande 33 sidor är i huvudsak samma som presenterades på kommunfullmäktige den 15 juni 2022. Följande texter är nya eller förändrade:

5 kap. Sektor för utbildning och kultur är reviderad.

11. Förslag till beslut, sidan 38 är reviderad.

I övrigt är endast redaktionella ändringar gjorda.

Innehåll

Reviderad Budget Härryda 2022-11-15.....	1
1. Inledning.....	7
Övergripande.....	7
I backspegl.	8
Vad visar oberoende undersökningar?	8
Budgetprocessen	9
Kommunens styrmodell	9
2. God ekonomisk hushållning genom rimlig befolkningstillväxt.....	11
Exploatering.....	12
Landvetter södra	13
Kommunala tomter – småskalighet.	14
Investeringar.....	15
3. Våra kommunala bolag	17
Landvetter södra utvecklings AB (LSUAB)	17
Härryda Vatten och Avfall AB (HVAA)	17
Härryda Energi AB (HEAB)	17
Förbo AB (FÖRBO)	17
4. Politisk organisation	19
Sakpolitik och samarbete i demokratisk anda – SD Härryda påverkar i opposition	19
Insyn nämnder och styrelser, webbsändning.....	20
Politiska ”vildar”	20
Krisledning	20
5. Sektorn för utbildning och kultur	22
Ordningsregler och trygghet i våra skolor.....	22
”Sveriges bästa skola”?	22
Etablering av Friskolor	23
Hulebäcksgymnasiet.....	23

Sverigedemokraterna

Kulturskolan.....	24
Idrott, föreningar och folkhälsa.....	24
Personaltäthet, förtroende	25
Modersmålsundervisning.....	25
Sagoseniörerna.....	25
6. Sektorn för socialtjänst.....	26
Vård och omsorg	26
7. Sektorn för samhällsbyggnad	27
Lagom och organisk tillväxt – nej till höghastighetståg och förortsenklaver.....	27
Järnväg för höghastighetståg – befintlig bana.	27
P-huset – 16 våningshuset i Mölnlycke	27
Säveåns vattenråd	27
Kollektivtrafik	28
8. Sektorn för teknik och förvaltningsstöd.....	30
Trygghet och säkerhet för alla Härrydabor – i alla verksamheter.....	30
Inköp livsmedel	30
Översyn av väghållning på gång- och cykelbanor och kommunens hårdgjorda ytor	30
Beredskapslager	31
Trygghet – ordningsvakter, kameraövervakning.....	31
Krishantering – civil beredskap	31
9. Kommunledning - sektorsövergripande.....	33
Avveckla Härrydas systemstadsavtal med Namyangju, Sydkorea.	33
Bokslut kommunplaceringar	34
Medborgarförslag – E-petitioner.....	34
Startbesked för investeringar.....	34
Tystnadskultur i Härryda kommun.	35
10. Verksamhetskostnader för finansförvaltning.....	37
11. Förslag till beslut	38

1. Inledning

Övergripande

Sverigedemokraterna föreslår i år ingen skattesänkning även om vår kommunala ekonomi med stor sannolikhet skulle klara det som vi visade i vår långsiktiga prognos redan 2020.

Eventuellt överskott i dessa osäkra tider skall i stället gå till ytterligare öka självfinansieringsgraden, skapa verklig trygghet och riktigt bra kommunal kärnverksamhet – skydda, bevara och utveckla det som gör Härryda till Härryda.

När vi tog budgeten senast i Härryda var överhettningen av ekonomin ett faktum. Nu ser vi konsekvenserna i form av massiv inflation. Överhettningen och kriget har fört med sig räntehöjningar som i sin tur påverkar bostadspriserna och vi har i dag negativa förväntningar.

Vi Härrydabor lever, tillsammans med resten av Sverige och världen i en osäker och föränderlig tid. Putins invasionskrig i Ukraina tog vid just när vi började se ljuset i tunneln efter coronapandemin. Kriget har ytterligare accelererat omställningen av vårt samhälle där både företag och privatpersoner blir mer lokala och produktionen flyttar närmare konsumtionen.

Omstöpning av samhället som inneburit mer hemarbete och mindre pendling för många Härrydabor då många funnit nya sätt att mötas och arbeta. Slutgiltiga genombrottet för digitaliseringen är här och näringslivet har fått rätta in sig efter nya verkligheten. Listan kan göras lång och det är säkert fler förändringar i annalkande.

Tryggheten måste försvaras även i en relativt rik och trygg kommun som Härryda. Överst på önskelistan bland våra företagare står enligt Svenskt Näringslivs mätning *”Minskad brottslighet och ökad trygghet”*. Otryggheten och bristen på studiero i våra skolor är viktiga faktorer som resulterar i att våra barn underpresterar i resultat relativt våra utmärkta socioekonomiska förutsättningar. Härryda måste bli bra och uppnå sin fulla potential.

Det verkliga oppositionspartiet - Sverigedemokraterna i Härryda, har trots att vi inte ingår i styret fått igenom flera politiska förslag under mandatperioden. Oftast efter att majoriteten kopierat vår politik eller lagt snarlika förslag. Vår tillväxt är stark och vi kommer få genom ännu mer politik efter valet i september.

Tryggheten och säkerheten för alla invånare, anställda och företagare i kommunen måste återupprättas och sättas i fokus på riktigt. Krisberedskap och civilt försvar måste byggas upp – såväl som tryggheten på våra gator och torg. Våld och mobbing i våra verksamheter måste förebyggas. Vård och omsorg ska vara värdigt så vi alla kan känna oss trygga.

Höghastighetståget och Landvetter södra – en ny stad i skogen söder om Landvetter med minst 25.000 människor – måste stoppas.

Det som idag gör Härryda till Härryda – med stor andel småhusbebyggelse och relativt trygg miljö – har lett till kraftigt ökande bostadspriser. Det kan inte skönjas någon avmattning i mångas vilja att flytta till sin egen täppa men ändå vara nära Göteborg. Det som gör Härryda så attraktivt för människor som väljer att bo och leva sina liv här måste skyddas, bevaras och utvecklas! Vi måste skapa mer byggbar mark till rimliga priser, utan lokal överexploatering.

I backspegeln.

Två stora engångsposter bidrog till Härryda kommuns rekordresultat 2021 på 261 mnkr.

- De massiva statliga, skattefinansierade, bidragen Härryda erhållit för att mildra effekterna av pandemin har inte nyttats av Härryda kommun fullt ut, bidrog med 71 mnkr.
- Försäljning av gemensamt ägd kommunal mark i Landvetter och Hindås bidrog med engångsbelopp till resultatet om 84 mnkr till resultatet.
- Ökat avgiftsuttag från företag verksamma i kommunen och oss kommuninvånare bidrog till ytterligare stärkt resultat.

Rensat från dessa engångsposter är resultatet mer beskedliga, men ändå i överkant, 106 mnkr.

Vad vi verkligen skall fråga oss är om vi betalt för mycket i skatt eller om kommunen inte lever upp till sitt kärnuppdrag!

Ytterligare en större engångs-markförsäljning av vår gemensamt ägda skedde 2021 och borde sannolikt resultatförts under året. Den har bidragit till resultatet med ytterligare c:a 200 mnkr: Dansered norr om flygplatsmotet, där vi nu kan se ännu ett i raden av stora logistikcentra växa fram.

Kommunens redovisning av exploateringsprojekt fick i år som tidigare år skarp kritik från sakkunniga revisorer. I korthet riktar revisorerna kritik mot att Härryda inte redovisar intäkter och kostnader i exploateringsprojekt på det eller de år intäkten eller kostnaden inträffar. För projekt som spänner över flera år eller mandatperioder blir det med kommunens sätt att redovisa mycket svårt att överblicka det verkliga utfallet av resultatet och den ekonomiska ställningen för Härryda kommun.

Utifrån kommunens årsredovisning är det ogörligt att få fram jämförbara tal på soliditet bland annat efter att kommunen bolagiserat vatten- och avfallsverksamheten i Härryda vatten och Avfall AB (HVAA) och sålt gemensamt ägd kommunal mark som tidigare var upptagen till mycket låga värden i balansräkningen. Klart är att om utförsäljningen av vår kommunala mark fortsätter i samma höga takt som i dag kommer balansräkningen och därmed soliditeten stärkas ytterligare. **Men problemet med denna nuvarande politik är att vår gemensamt ägda mark så småningom tar slut.**

Vad visar oberoende undersökningar?

En bred flora av undersökningar och mätningar görs regelbundet, som visar hur det går för kommunen och våra verksamheter. SD Härryda anser antalet undersökningar kommunen lägger resurser på att delta i skall dras ned. Det är en tydlig tendens att kommunen och majoriteten lyfter fram undersökningar där kommunen presterar bra, men döljer undersökningar när vi sjunker eller presterar sämre. Hur det går i undersökningar är ofta en effekt av den politiska styrningen. Nuvarande majoritet har styrt Härryda under en lång rad år och senaste årets undersökningar visar på sjunkande resultat, vilket SD Härryda har lyft flera gånger. Härryda sjunker eller underpresterar i undersökningar såsom:

- SKR-insikt

- Småhusbarometern
- Svenskt näringslivs ranking över företagsklimat
- Lärarförbundets ranking

Budgetprocessen

Sverigedemokraternas budget skall läsas som en målbild för Härryda som är bra och en sakpolitisk förhandlingsingång för bildande av ett nytt och bättre politiskt styre efter kommunalvalet i september. Det finns mycket bra i det underlag som förvaltningen presenterat, inklusive den mall för budget som är utskickad till partierna.

Vi har valt att inte kopiera in förvaltningens text och tabeller i detta dokument även om vi står bakom huvuddragen i handlingarna.

Kommunallagen tillåter att man tar beslut om budgeten senare än normalt ett valår. Detta, tillsammans med det mycket osäkra omvärldsläge vi befinner oss i, bör Härryda nyttja för att skjuta på beslutet om skattesats och ekonomiska ramar tills vi närmare årsskiftet vet mer.

Oppositionens möjligheter att producera en helt fristående budget har begränsats sedan några år. Kommunens förvaltning har verktyg för att modellera utfall av olika tillväxttakter och sannolikt utfall efter föreslagna åtgärder i budgeten, politikerna har inte tillgång till dem. Sedan ett par år har till och med de enklare verktyg som oppositionen tidigare haft tillgång till för att räkna på hur olika reformer och besparingar slår mot inkomster och utgifter tagits bort och partierna har inte längre tillgång till dem.

Moderaterna, Liberalerna, Centerpartiet, Kristdemokraterna, Sportpartiet och Kommunpartiets budget för 2023 med plan för 2024 – 2027 innehåller endast några få ändringar och är närmast en kopia av vad förvaltningen föreslår vad gäller förslag till beslut i kommunfullmäktige.

Det som skiljer vad gäller resultat är 10 mnkr i ökade anslag till förvaltningen som påverkar balans och skuldsättning med motsvarande belopp. Även 300 mnkr i högre investeringar i grundskolor år 2026 och 2027 finns under avsnitt 7 (Investeringar). Det finns dock inget resonemang om hur dessa ytterligare investeringar anses kunna påverka resultat, balans och likviditet, eftersom budgeten inte stäcker sig längre än t.o.m. 2025.

Sverigedemokraternas budget tar ett större grepp och väljer att redovisa skillnaderna mot majoritetens budget i utvalda viktiga frågor såväl som nya förslag. Efter valet i höst kommer dessa att utgöra väsentliga underlag, då förhoppningsvis och troligtvis en ny majoritet kan ta form, för ett bra Härryda där vi gemensamt kan se till att nå kommunens fulla potential.

Kommunens styrmodell

Härryda kommun har i dag ingen beslutad styrmodell. SD Härryda anser att en styrmodell bör framarbetas som håller över tid genom bred parlamentarisk förankring. Styrmodellen skall bereda väg för att alla partier invalda i kommunfullmäktige i Härryda skal bland annat innefatta att alla partier får lika möjligheter att framställa en egen budget och ha lika rätt till

insyn i förvaltningens arbete. En tydlig styrmodell där budgeten tas senare på året när man vet mer och rollerna tydliggörs.

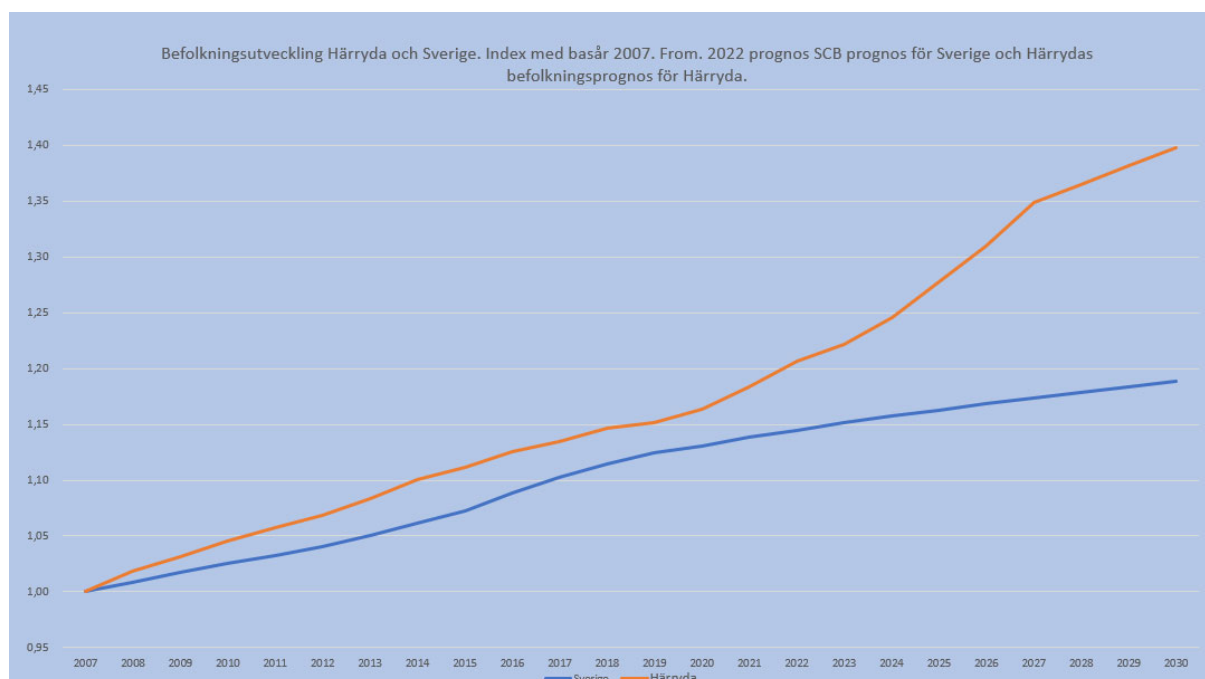
Förslag till beslut, kommunfullmäktige uppdrar till kommunstyrelsen:

- att en styrmodell arbetas fram i enlighet med intentionerna i budgeten;
- att redovisa exploatering projekt i enlighet med sakkunniga revisorers synpunkter och i enlighet med gällande lag;
- att översyn görs över hur soliditeten redovisas så det går att följa över tid på ett rättvisande sätt;
- att varje pågående exploateringsprojekt redovisas tydligt, transparent och årsvis hur projekten framskrider;
- att ge samtliga partier tillgång till verktyg för att göra kalkyler över hur respektive partis politik påverkar ekonomin för oss Härrydabor. Verktygen utvecklas i samråd mellan alla partierna så att dessa kan modellera sin föreslagna tillväxttakt, investeringstakt, reformer, besparingar, samt kan bedöma hur en förändrad skattesats påverkar kommunens ekonomi;
- att ta fram förslag i enlighet med Sverigedemokraternas budget och omarbete förutsättningar utefter det;

2. God ekonomisk hushållning genom rimlig befolkningstillväxt.

Härrydas befolkningstillväxt har varit lugn senaste åren. Inflyttningsnettot har under 2010 talet legat på runt 230 per år eller strax över 0,5% per år.

Med liggande planer som resulterar i liggande befolkningsprognos kommer befolkningstillväxten öka närmaste åren och nå maximum 2027 med en ökning på 1281 Härrydabor. Skulle man översätta ökningen till sverigenivå visar det sig att den för Härrydas del kan komma att bli mycket bekymmersam; se grafen nedan.

Underlagen i diagrammet är hämtade från SCB vad gäller Sveriges- och Härrydas befolkning och är utfall tom. 2021 och prognos from. 2022. From. 2022 avviker SCB:s prognos för Härryda väsentligt. From. 2022 visas prognosen från bilaga ett till budgetunderlagen för Härryda "Befolkningsprognos 2022 – 2031".

Runt mitten på 2010-talet kan man notera att Sveriges befolkningsutveckling lutar brantare uppåt än perioderna före och efter. Det är numera ett välkänt faktum hur stora problem den brantare kurvan ledde till på lokal såväl som riksnivå. Problem som vi ännu inte kommit till rätta med. Det är dock bara en krusning jämfört med den kraftiga lutning Härryda prognostiseras ha från 2022.

SD tog i sin budget 2020 fram tydliga förslag kring hur kommunen kan må bättre ekonomiskt med lägre belåning och expansionstakt, med t.o.m. en skattesänkning för planperioden. Planeringsmässigt och strategiskt gäller detta fortsatt, även om möjligheten till föreslagna skattesänkningar nu går i stå p.g.a. det osäkra omvärldsläget.

Genom att inte expandera i så högt tempo som majoriteten vill föreslå kan man med Sverigedemokraternas budget samtidigt dra ner på administrationen i kommunhuset och allmänt sett reducera dyra konsultinköp. Skälen till de möjliga neddragningarna i kommunhusets administration är huvudsakligen kopplade till Sverigedemokraternas

övergripande politiska inriktningsmål om att kommunen skall bygga för en befolkningsökning i spannet 0,5% till 1,5 % istället för minst 1,5 % per år som majoriteten nu vill.

För att ytterligare tydliggöra hur orimligt stor befolkningstillväxt styret i Härryda strävar efter visar vi nedan faktiska siffror och procentuell ökning.

Sverige befolkning						
2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
9 851 017	9 995 153	10 120 242	10 230 185	10 327 589	10 379 295	10 452 326
103 662	144 136	125 089	109 943	97 404	51 706	73 031
1,06%	1,46%	1,25%	1,09%	0,95%	0,50%	0,70%
Härryda befolkning						
2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
36 651	37 108	37 412	37 802	37 977	38 346	39 006
360	457	304	390	175	369	660
0,99%	1,25%	0,82%	1,04%	0,46%	0,97%	1,72%

Sverige prognos					
2022	2023	2024	2025	2026	2027
10 512 820	10 570 578	10 625 349	10 676 587	10 726 260	10 773 666
60 494	57 758	54 771	51 238	49 673	47 406
0,58%	0,55%	0,52%	0,48%	0,47%	0,44%
Härryda prognos					
2022	2023	2024	2025	2026	2027
39 775	40 280	41 055	42 115	43 186	44 467
769	505	775	1 060	1 071	1 281
1,97%	1,27%	1,92%	2,58%	2,54%	2,97%

Tabellen visar Sveriges befolkningstillväxt relativt Härrydans i faktiska tal och procentuell förändring. Data är hämtade från samma källor som ovan graf.

En så kraftig och oregelbunden befolkningstillväxt som prognosen visar på ger stora problem vid kommunal planering vad gäller lokaler och resurser. Även infrastrukturen måste anpassas till stora investeringskostnader.

Exploatering

I årets förslag till budget föreslår majoriteten en rad riskfyllda exploateringsprojekt och flera är pågående men kan avbrytas för att undvika framtida förluster. På papperet kan det se bra ut men då ingen ordentlig uppföljning sker är det svårt att veta hur det går. Markförsäljningen redovisas ofta som ett netto i affären. Generellt gäller att projekten är framtunga med vilket menas att intäkterna kommer senare.

Ur Majoritetens budget 2023						
Belopp i tkr	Kalkyl 2022	Kalkyl 2023	Kalkyl 2024	Kalkyl 2025	Kalkyl 2026	Kalkyl 2027
Inkomst	42 237	50 575	143 463	186 156	175 050	55 565
Utgift	136 210	130 785	118 423	109 772	62 362	9 250
Netto	-93 973	-80 210	25 040	76 384	112 688	46 315

Ur Majoritetens budget 2022						
Belopp i tkr	Kalkyl 2021	Kalkyl 2022	Kalkyl 2023	Kalkyl 2024	Kalkyl 2025	Kalkyl 2026
Inkomst	17 300	42 237	247 889	101 950	37 410	40 186
Utgift	91 700	136 210	118 823	34 677	12 110	32 746
Netto	-74 400	-93 973	129 066	67 273	25 300	7 440

Ur Majoritetens budget 2021						
Belopp i tkr	Plan 2020	Plan 2021	Plan 2022	Plan 2023	Plan 2024	Plan 2025
Inkomst	142 068	17 300	109 800	144 000	113 800	74 000
Utgift	81 986	91 700	103 900	111 300	80 300	88 900
Netto	60 082	-74 400	5 900	32 700	33 500	-14 900

Tabellerna ovan visar hur majoritetens budget utvecklats under senaste åren. Notera att det verkar vara satt i system att positiva nettot för skattekollektivet budgeteras att komma senare!

Vi går in i en tid av stor osäkerhet vad gäller fastighetsvärden och fastighetsmarknadens framtida struktur, så det vore klart oansvarigt att gå vidare med projekten utan en ordentlig och genomlysning, ur gamla och också nya perspektiv.

I korthet fungerar det så att kommunen tar kostnader under en lång rad år, vilka inte tas fram i resultatet utan göms undan som en balans i projektet. När projektet kanske efter många år slutredovisas lyfts resultatet fram för hela projektet. Eftersom projekten ofta har en tidsrymd som sträcker sig över mandatperioder kan redovisningen ge ett gravt missvisande resultat från år till år.

Världen utanför Härryda förändras och därför måste vi i Härryda förändra vår framtida planering. Ett tydligt exempel är exploateringen vid Mölnlyckemotet som redan i dag visar på en negativ kalkyl för kommunen. Varför skall kommunen gå vidare med ett exploateringsprojekt som visar negativ ekonomisk kalkyl och inte bidrar till någon nytta för våra medborgare? Dessutom bygger man ytterligare otrygghet i kommunen i form av långa gång- och cykeltunnlar under vägarna.

Ett annat tydligt exempel är den slingriga vägen "Magasinsvägens förlängning" som lutar 10,7% upp till ödemarken söder om Landvetter som är budgeterad till 76 mnkr. Skall kostnaden fördelas på de tomter som möjliggörs i området blir ju bygggrätterna orimligt dyra. Skall kostnaden läggas på Landvetter södra-projektet och "grävas ner" i balansen för projektet som kanske ger vissa men osäkra intäkter någon gång i kommande mandatperioder?

Landvetter södra

Detta sorgebarn drivs idag av Landvetter Södra Utveckling AB, ett helägt kommunalt bolag. Projektet innefattar uppbyggnad av en ny "stad" i blandskogarna, bergen och sumpmarkerna söder om nuvarande Landvetter tätort, för minst 25.000 nya kommuninvånare. Projektet drivs i en form där flera milstolpar måste beslutas av kommunstyrelsen och/eller kommunfullmäktige för att projektet skall kunna förverkligas i ett slags etapper eller i sin

helhet. Det är, trots att i dagsläget vissa beslut är tagna, fullt möjligt att till relativt låg kostnad för kommunmedlemmarna dra i nödbromsen och stoppa det som annars riskerar att bli ett stort elände.

Högriskprojektet Landvetter Södra riskerar att kosta nuvarande och kommande skattebetalare i kommunen stora summor och några tillräckligt realistiska kalkyler med riskanalyser har märkligt nog ännu inte presenterats av kommunens majoritetsstyre. De kalkylerna som är framtagna är hemligstämplade för vanliga förtroendevalda.

I stället för att driva detta sorgebarn vidare måste kommunen dels fokusera på småskalig och "organisk" utbyggnad i/kring befintliga och samlade bebyggelseområden samt viss exploatering i anknytning till befintliga tätorter, dels försöka rädda så mycket som man kan av de pengar som grävts ner i projektet. Tyvärr är mycket av den mark som planeras för Landvetter södra egentligen olämplig för samlad bebyggelse, p.g.a. ovannämnda terrängformer, men vissa av de perifera norra delarna kan eventuellt användas, under beaktande av VA- och väg/tillfartsproblemen. Tyvärr måste man dock räkna med en lång återbetalningstid på de överbelopp man erlagt för markköpen.

En konsekvens av att Sverigedemokraterna vill avveckla Landvetter Södra Utveckling AB är att vänortsavtalet med Sydkoreanska Namyangju inte fyller den grundläggande funktion och inte utvecklas och fördjupas utan istället avvecklas vilket i sig sparar pengar.

Kommunala tomter – småskalighet.

Vi anser det olämpligt att vissa privata exploatörer, oftast storföretag, kommer över mark från privata egendomar och då kan ta ut stora vinster på sin vidareförsäljning av fastigheter till privatpersoner. Det finns kommunal mark som lämpar sig ypperligt för villa- och småhusbebyggelse. Markområden som i gällande översiktsplan ligger närmare de storskaliga närmast oligopolliknande planerna som nu föreslås exploateras. Nedan är hämtat ut aktuellt bostadsförsörjningsprogram och visar hur Mölnlyckes kommer stöpas om i grunden om alla planer blir verklighet. Notera sista raden om antal villor respektive flerbostadshus.

Mölnlycke, planerade byggstartar för bostäder 2023-2027									
Projektnamn	Nyko	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028-2032	
Mölnlycke fabriker	11330			100	65				
Idrottsgatan	11330		80						
Säteriet (särskilt boende)	11230	45							
Bråta 2:139, Next Step, Wendelstand	11210	160	160	160	160	160			
Säteriet (Förbo)	11230	100	100						
Enebacken II	11375			200	150				
Valborgskulle, Kullbäckstorp 2:14 m. fl.	11313			80	120				
P-hus Mölnlycke	11251				150				
Bråta Ångar	11263			200	200	200			
Abborrtjärn	13400		10	15					
Hålsjön	12210								2000
Mölnlycke 1:168	11330								75
Projekt inom stadsbyggnadsstudien	11251								500
Enskilda tomter inom orten (inkl förhandsbesked)		20	20	20	20	20	20	20	100
Summa Mölnlycke		325	370	875	865	380	20		2675
Villor		20	20	20	20	20	20		
Flerbostadshu		305	350	855	845	360	0		

Traditionellt har vi en hög andel småhusbebyggelse i kommunen och så vill vi att det skall fortsätta vara. Vi måste låta hela kommunen leva och finna tomter till rimliga priser som kommunen kan erbjuda personer med anknytning till Härryda.

Ser man till hela Härryda kommun är det en stor koncentration framför allt kring Mölnlycke och Landvetter men betydligt färre planerade byggstarter i övriga kommunen. Vi vill att hela Härryda skall leva och som ett exempel är det då lämpligt att en viss utbyggnad sker i området öster om bullerzonen från kommunens största arbetsplatsområde – Landvetter flygplats

Byggstarter			2022	2023	2024	2025	2026	2027
Mölnlycke			325	370	875	865	380	20
Landvetter			72	120	270	313	655	610
Härryda			5	5	5	5	5	5
Hindås			8	5	65	25	5	105
Rävlanda			5	5	5	5	5	45
Hällingsjö			5	5	5	5	5	5
Summa för kommunen			420	510	1225	1218	1055	790

Investeringar

Total genomlysning av alla planerade investeringar krävs. Genom att avbryta planer och projekt Härrydabor inte vill ha eller har någon nytta för Härrydabor kan vi spara åtskilligt i minskningar av framtida drift och underhåll. Flera av projekten som nu är aktuella bygger på exploateringar där storföretag tjänar pengar genom att sälja bostäder. I en marknad med nu sjunkande priser kommer det bli riskfyllt för köparen att binda upp sig på långa kontrakt. Projekten riskerar gå i stå med följderna att kommunens intäkter uteblir så att projektens (kommunens investeringar) inte betalar sig.

Vi efterlyser fortfarande en ordentlig genomlysning och bokslut om Mölnlycke fabriker som var tänkt att vara ett område med till stor del bostadsrätter, men som istället blev med en stor andel hyresrätter – och ett bokslut som inkluderar kostnader inom och utom plan. Alla kommunens kostnader är inte tagna ännu för projektet även om engångsutbetalningen för exploateringsstöd intäktsfördes för ett par år sedan

Några exempel på investeringar och exploateringar vi kan stoppa nu är:

- Magasinsvägens förlängning
- Mölnlyckemotet
- Landvetter backa västra
- Enebacken II
- Valborgs kulle (området kring Båtsmanstorpet)
- Djupedalsäng (IES)

Förslag till beslut, kommunfullmäktige uppdrar till kommunstyrelsen:

- att i enlighet med Sverigedemokraternas ambitioner föreslå lägre investeringar och stryka de projekt där medborgarnyttan är låg och innebär stor ekonomisk risk;

- att avveckla Landvetter Södra Utveckling AB och lägga ner arbetena och förbindelserna relaterat till Landvetter södra, på ett välplanerat sätt för att minska de ekonomiska förlusterna;
- att skyndsamt göra en översyn över samtliga exploateringsprojekt och efter hård gallring avbryta eller bordlägga de projekt som inte – efter klar genomlysning – kan förväntas generera mycket sannolikt positivt netto;
- att ta fram förslag i enlighet med Sverigedemokraternas budget och omarbete förutsättningar utefter det;
- att det tydligt redovisas vilka investeringar kommunen kan dra ner på med anledning av den lägre expansionstakten; hur stora resurser som kan sparas i central administration; vilka ytterligare besparingar det för med sig; att detta redovisas på 10 års sikt;
- att fördjupad analys görs för sektorn för samhällsbyggnad på hur mycket kommunen kan spara på de lägre tillväxtmålen;
- att utredning tydligt redovisa de konsekvenser, positiva och negativa, det får för kommunen om man sätter som mål att befolkningsökningen skall vara som de senaste 4 åren – 0,5 till 1 % – istället för det mål som tillämpas idag på lägst 1,5%;
- att samtliga exploateringsprojekt som listas i förvaltningens underlag till budget genomlysas och presenteras för kommunfullmäktige på ett transparent sätt så att revisorer och ledamöter enkelt kan följa ekonomin och prognos för projekten;
- att samtliga exploateringsprojekt analyseras med hänsyn till risk och på tidigt skede gallras och prioriteras utifrån förväntad nytta;

3. Våra kommunala bolag

SD Härryda har länge drivit på för att ändra ägardirektiven för bolagen och att lägga ner eller avyttra bolag som inte skapar nytta för oss Härrydabor. Nedan listas de viktigaste förbättringarna och förändringar som måste till i våra kommunala bolag.

Landvetter södra utvecklings AB (LSUAB)

Lekstugan i det helägda kommunala bolaget LSUAB med flera årsanställda måste upphöra. Det står numera klart att själva grundförutsättningar för att bygga en ny hållbar stad i skogarna söder om Landvetter för minst 25.000 nya invånare saknar verklighetsförankring. Någon snabbtågsstation kommer inte byggas i området och är ju själva grundaren för hela projektet. Det samarbetsavtal med privata fastighetsutvecklare som ligger till grund för exploateringen är överklagat och har legat i rätten över ett år. (mer om Landvetter södra under Exploatering).

Härryda Vatten och Avfall AB (HVAA)

Härryda kommun bolagiserade en ytterligare verksamhet under 2021: vatten-, avlopp och avfallsverksamheten. Utbrytningen av den kapitalintensiva verksamheten har medfört att det är svårt att få överblick över den kommunala koncernens ekonomiska ställning. Vi står nu mitt uppe i byggandet av nya vattenverket i Hindås. HVAA inkom nyligen med en begäran att ytterligare kommunal borgen, vi får hoppas att det inte kommer krävas ytterligare tillförsel av kapital eller borgensåtaganden.

Härryda Energi AB (HEAB)

HEAB är mer välfungerande än övriga bolag. Det finns dock mycket att göra för att effektivisera verksamheten. Bolagsstyrningen måste uppdateras så att de massiva investeringar stoppas för Landvetter södra och andra projekt som inte kommer att bli av.

Förbo AB (FÖRBO)

FÖRBO som samägs med flera andra kommuner brister i hur bolaget hanterar otillåten andrahandsuthyrning. Genom att ta tag i och komma till rätta med problemen kan vi frigöra många lägenheter folk står i kö för att få.

Otillåten andrahandsuthyrning förekommer sannolikt i stor omfattning i Förbos bestånd och är ett problem vi måste komma till rätta med. Problemkomplexet är stort, det handlar bland annat om att bostadskön blir längre när attraktiva billiga lägenheter hyrs ut otillåtet i andra hand. Osäkerheter uppstår också med röstlängden i allmänna val.

Förbo visade i kommunstyrelsen 2021-11-18 om andrahandsuthyrning bland annat att de kommunala bostadsbolagen i Göteborg anges som referens. Man arbetar med frågan och

skriver att "Branschens bild är att 10% hyrs ut otillåtet." Förbo har enligt senaste årsredovisning 5964 lägenheter i beståndet. Den exakta siffran på hur många kontrakt som är "svarta" är okänt. Det kan vara fler eller färre än 596.

Göteborgs Framtiden har efter Förbos presentation i KS visat nya siffror på att de taktat upp rejält och arbetar framgångsrikt med frågan.

SD Härryda har i flera omgångar kommit med förslag om att ta tag i problemet på riktigt utan att ha fått gehör. Vid frågor till Förbos VD Peter Granstedt vid kommunfullmäktige 2022-04-28 gavs som tidigare svaret att Förbo inte har direktiv att arbeta med frågan.

Uppdraget till Förbo måste tydliggöras så vårt bostadsbolag kommer till rätta med problemet otillåten andrahandsuthyrning. Om det skall ske genom ändring av ägardirektiv eller utfärdande av direktiv till Förbo vill vi förvaltningen skall utreda. Klart är att Göteborgs Framtiden AB arbetat framgångsrikt med frågan och att man där kan hämta inspiration om hur Förbo kan komma vidare.

Förslag till beslut, kommunfullmäktige uppdrar till kommunstyrelsen:

- att föreslå lämplig väg framåt för att komma till rätta med otillåten andrahandsuthyrning i Förbos bestånd;
- att avveckla Landvetter södra utvecklings AB;
- att verka för att intentionerna i SD:s budget uppfylls;
- att ta fram förslag i enlighet med Sverigedemokraternas budget och omarbete förutsättningar utefter det;

4. Politisk organisation

Sakpolitik och samarbete i demokratisk anda – SD Härryda påverkar i opposition

Lokalpolitisk är sakpolitik. Vi får igenom många förslag genom aktivt arbete i opposition. Tiden då politiken var ett rött och ett blått lag är förbi. Vi får inte lamslå bygget av Härryda med maktspel och uppgörelser i stängda rum. Flytta istället besluten och debatten till kommunfullmäktige. Vi lyssnar på Härrydabor, skapar bra förslag och pratar med alla partier. Vi röstar inte på färg men på bra förslag som sådana.

Härryda kommun ligger relativt sätt lägre än flera jämförbara kommuner vad gäller kostnader för våra folkvalda. Vi föreslår en kostnadsneutral lösning som ändå stärker den politiska styrningen, vilket länge varit ett långsiktigt mål som Sverigedemokraterna står bakom. Vi vill frigöra ekonomiska resurser genom att minska antalet ledamöter och ersättare i vissa nämnder och beredningar.

Härryda kommuns politiska reglementen och arbetsordningar bygger på en förlegad syn på demokrati där två block gör upp om makt och positioner. Besluten om vilka personer som skall vara kommunalråd respektive oppositionsråd beslutas inte i kommunfullmäktige utan genom arvodesreglementet. SD föreslår att besluten om vilka politiker som skall vara arvoderade med fasta arvoden från deltid till heltid skall vara öppna och transparenta.

Något förenklat har i dag har Härryda tre kommunalråd med fast arvode motsvarande det för en riksdagsledamot (=100%). Vidare finns en handfull politiker som har deltidsarvode på några procent upp till 40%. Summan är idag ca 600% eller 6 heltider av en riksdagsledamots arvode. Det är enkelt för de ledande partierna i respektive stort block att göra upp om platserna sinsemellan. Lika lätt är det att utestänga nya och mindre partier från att växa genom att systemet omöjliggör för de flesta i dessa att ägna sig åt politik då det måste göras på helt obetald tid.

En genomgång av arvoden och partistöd för ett år under mandatperioden visar att c:a 7,7 mnkr utbetalats i arvoden och ca 1,4 mnkr utbetalats i partistöd. Nuvarande system leder till en skev fördelning mellan hur stora möjligheter partier har att verka politiskt.

Per mandat i fullmäktige spänner fördelningen från ca 38 000 kr/år exklusive sociala avgifter etc. till så mycket som 283 000 kr per mandat och år. Partiet som har lägst medel i nuvarande fördelning har alltså ca 15% av partiet med högst tilldelning.

Det finns två huvudvägar att gå för att möjliggöra att göra det mer attraktivt för nya politiker och partier att verka i Härryda.

- Höjda partistöd med motsvarande neddragning på arvoderade tjänster med hel- och deltid. På så sätt kan partierna själva bestämma vilka politiker som skall arvoderas för utfört arbete; bättre rörlighet uppnås då också.
- Utöka antalet kommunalråd så att flera partier har möjlighet att verka politiskt, genom att dra ner procentsatserna för kommunalråd i nuvarande system. Vidare: fördela de återstående procenten på ytterligare 2 till 3 kommunalråd. För de partier som inte uppnår status att ha eget kommunalråd införs, med Hudiksvall-systemet som förebild,

gruppledararvoden motsvarande de lägre kommunalrådsarvodena så att dessa partier får möjlighet att verka politiskt.

Genom att reformera systemet kommer de förhandlingar om maktpositionerna som i dagens sätt att arbeta sker i slutna rum istället ge många fördelar.

- Mindre kohandel och förhandling om kommunalrådsposter, vilket kan leda till ohederliga allianser och
- flyttar makten till Kommunfullmäktige beträffande vilka som skall vara kommunalråd – såsom sker i de flesta andra kommuner och är ett uttalat mål från Majoriteten,
- så att en starkare opposition erhålls och som effektivare granskar de styrande,
- i sin tur medförande att en högre grad av transparens uppnås;
- Man får en effektivare styrning av kommunen när förtroendevalda förhandlar sakpolitik istället för arvoden.

Antalet ledamöter i Kommunstyrelsen och VFN sänks från 13 till 11 och ersättarna från 13 till 7 i dessa. De insynsbegränsningar som eventuellt kan uppstå med förslaget möts med skrivningar om att de partier som ev. inte får representant i stället får insynsplatser. Insynsplatserna kan även användas av de politiker i kommunfullmäktige som vill se och lära för framtiden, givetvis timarvoderade som idag. Förslaget ger en naturlig plantskola för nya politiker som vill engagera sig och ta ansvar för vår kommun på riktigt.

Insyn nämnder och styrelser, webbsändning

Kommunallagen tillåter högre grad av insyn i nämnderna än vad som idag är fallet om kommunfullmäktige så beslutar. För bättre öppenhet och transparens gentemot medborgarna föreslår vi att fullmäktige beslutar att nämnder i den mån det tillåts är öppna för allmänheten att ta del av. De tekniska möjligheterna finns på plats. Vi vill även möjliggöra för alla att dela och själva sända de kommunala möten som webbsänds.

Politiska "vildar"

Det förekommer att förtroendevalda väljer att lämna det parti de är invalda att representera eller att de väljer bli fristående ledamot. Hur detta hanteras är väl reglerat i lag. SD Härryda vill ge kommunstyrelsen i uppdrag att utreda hur de partier som drabbas kan kompenseras genom insynsplatser eller motsvarande på respektive instans ledamoten lämnat.

Krisledning

Sverigedemokraterna har under en lång tid genom initiativ och motion föreslagit att kommunen på riktigt skall utvärdera förvaltningens och politiska styrets hantering av pandemin. När en utvärdering till slut blev av var uppdraget så urvattnat att något i sak användbart material för att förbättra krisledningsarbetet inte presenterades. Som vi tidigare påpekat har uppdragstagaren (Kommunforskning i Väst), som även utfört utvärderingar för flera andra kommuner, presenterat en rapport vi inte kan använda för att förbättra arbetet.

Rapporten innehåller flera sakfel och bara vissa har fått komma till tals. Viktigt material har inte tagits med och rapporten är inte ens granskad av oberoende part.

SD Härryda har skickat in ett omfattande material med handlingar till Kommunforskning i Väst. Det tycks inte ha beaktats över huvud taget. Hade man tagit till sig av materialet hade slutsatserna och rekommendationerna sannolikt sett annorlunda ut.

Rapportförfattarna landar själva i rekommendationen att:

”Kommunen bör säkerställa en samlad utvärdering av konsekvenserna av pandemin vid en tidpunkt längre fram i vilken beslut och åtgärder ställs mot faktiska mått. Även långsiktiga konsekvenser av pandemin bör uppmärksammas i sammanhanget.”

Sverigedemokraterna delar denna uppfattning med avvikelsen att det bör göras skyndsamt.

Förslag till beslut, kommunfullmäktige uppdrar till kommunstyrelsen:

- att i enlighet med SD förslag utarbeta och föreslå ett nytt reglemente och arvodesreglemente i enlighet med budget vad gäller politisk organisation;
- att utarbeta nya reglementen som tillåter att öppna upp nämnds- och styrelsemöten för allmänheten så långt det är möjligt;
- att ta fram förslag i enlighet med Sverigedemokraternas budget och omarbeta förutsättningar utefter det;

5. Sektorn för utbildning och kultur

Ordningsregler och trygghet i våra skolor

Riktlinjer gällande ordningsregler för skolorna i Härryda kommun ska ses över. Genom att harmonisera de olika reglerna som finns på olika skolor kan man skapa en långsiktig grund där eleverna kan känna igen och förstå konsekvenserna. Ett byte av skola eller flytt från lågstadiet till mellanstadiet bör inte innebära ett byte till ett stökigare klassrum eller väsentligt andra ordningsregler.

Skolverket har även släppt stödmaterial som visar på att om man gör eleverna delaktiga i arbetsreglerna med ordningsreglerna så kan det främja resultat och studiero. Det visar sig att eleverna har större respekt och förståelse för reglerna om de är meningsfulla och de själva har varit delaktiga i framtagandet av dem. I arbetet med ordningsregler så efterfrågas det lättförståeliga och tydliga regler, samt ett rättvist system med kända konsekvenser. I ärendet om ungas utsatthet i sociala medier på kommunfullmäktige nämner man bland annat att eleverna inte får använda eller titta på pornografi på skoldatorerna. Genom att tydligt förklara dessa regler och konsekvenserna om dessa bryts blir det påtagligt för eleven vad som gäller.

Många elever i Härryda kommun når idag inte sin fulla potential givet de socioekonomiska bakgrundsvariablerna. Pojkarna underpresterar relativt flickorna i kommunen. Vi i SD Härryda är övertygade om att tydligare ordningsregler kommer att bidra till att våra elever kommer att prestera bra mycket bättre och nå potentialen som våra bakgrundsfaktorer ger skäl för.

“Sveriges bästa skola”?

Ett slags slogan som framförs av kommunledningen och vissa politiker är att kommunen skall sträva efter att bli “Sveriges bästa skola”. Detta begrepp är dock otydligt och kan vara själv motsägande, exempelvis: för vilka elevgrupper, med avseende på genomströmningen, med avseende på elevernas åsikter om skola/utbildning, kostnadseffektivitetsmässigt per slutförd skolgenomgång, etc. Styrande partier har haft lång tid på sig att åstadkomma en bra skola men faktaunderlag visar att de inte lyckas.

Sverigedemokraternas förslag för att uppnå Sveriges bästa skola:

- Att faktakunskaper ska utgöra fokus i undervisningen.
- Att tryckta läroböcker ska utgöra basen, men digitala läromedel kan användas som komplement.
- Placera nyanlända elever i obligatoriska förberedelseskolor. Utöva påtryckningar på staten så att den skattefinansierade modersmålsundervisningen avskaffas.
- Att samtalspråket under lektionstid ska vara svenska som huvudregel.
- Kräva konsekvenser när lärare påverkar i enlighet med egna politiska preferenser.
- Att skolan ska erbjuda läxhjälp.
- Att varje skoldag ska innehålla fysisk aktivitet.
- Inte tillåta könsuppdelning av religiösa skäl.

- Att skolmaten ska innehålla en kött rätt och en vegetarisk rätt. Individanpassad skolmat ska endast serveras elever med medicinska skäl.
- Införa mobilförbud under skoltid i grundskolan.

Etablering av Friskolor

Sverigedemokraterna i Härryda är i grunden för valfrihet och konkurrens i våra verksamheter. Sverigedemokraterna i Härryda ser principiellt och gärna att fler friskolor etablerar sig i kommunen. Men vi ser ingen anledning till att de skall bli dyrare för oss skattebetalare, och hanteringen skall ske öppet och transparent med oss invånares bästa för ögonen.

I dag är det en infekterad debatt om dels huruvida var hur och vem som skall bygga nya skolor och det förekommer anklagelser om korruption. Vi vill från agendan ta bort de delar av besluten som ger och kan ge sådana problem och i stället diskutera kärnfrågan: **Vem skall vara huvudman och ha förtroendeuppdraget för att undervisa och ge omsorg till våra barn?**

Hur etableringen av friskolor går till i Härryda kommun väcker en rad frågetecken. Det senaste exemplet är STEAM British international School i före detta Hagens förskolas lokaler. En total genomlysning av hur affären gått till måste genomföras i STEAM-fallet liksom fallet IES så att inte något liknande inträffar igen.

Skolaktörer med vinstintresse anger procentuell kapitalavkastning som ett viktigt mål. Om vi erbjuder friskolor att etablera sig i kommunen där kommunen står för en stor del av baskostnaderna är det bara på en mindre del av omsättningen de har möjlighet att få ett överskott. Den faktiska vinsten i kronor räknat blir betydligt lägre då omsättningen blir lägre, kostnaden för oss skattebetalare blir i och med det lägre, med mindre risk för större belopp i de vinster eller – med det flertal andra metoder som står tillbuds – de fördröjda likvida uttag som har sitt ursprung i verksamhetens kommunala bidrag.

Om kommunen står för lokaler kan friskolan fokusera helt på kärnverksamheten som kan bedrivas i befintliga eller nya lokaler, beroende på hur lokalsituationen ser ut. En viktig bonus är, förutom att vi slipper betala vinst för själva lokalen, att vi slipper ge pengar till externa fastighetsägare som ofta äger och driver själva skolbyggnaden och hyr ut till friskolan med marginal. Genom vårt yrkande blir det färre mellanhänder och lägre kostnader för oss vanliga skattebetalare.

Vi gillar konkurrens och att vi måste få in influenser utifrån för att skapa en ännu bättre skolverksamhet i kommunen. Yrkandet nedan gör om det beviljas att befintliga kommunala skolor får konkurrens på ett positivt och mer rättvist sätt och förhoppningsvis bidrar till att skapa en ännu bättre skola för våra barn i Härryda kommun.

Hulebäcksgymnasiet

Samhället behöver nu och i framtiden gymnasieutbildade personer inom teknik och naturvetenskap, där flera bristyrken finns. Inom de estetiska disciplinerna är behovet långt mycket mindre och dessutom finns där arbetslöshet. Ett orsakssammanhang till denna obalans ligger utan tvekan i vad som sker i media: "esteter" syns betydligt oftare och skapar/utför mycket underhållning. Estetiska anställningar och liknande är oerhört få i

jämförelse med de för tekniker och ingenjörer och det finns som sagt en arbetslöshet bland esteter.

Sverige är även ett högteknologiskt land och kommer långt in i framtiden inte bli det i en mindre utsträckning.

Hulebäcksgymnasiet bör därför ändra inriktning till ett mer naturvetenskapligt och tekniskt fokuserat gymnasium. De estetiska linjerna bör flyttas och ta ny form i kulturskolan som också bör byggas ut för att täcka efterfrågan. En bra skola bör förbereda eleverna för vad som kommer efteråt och långsiktigt ha samhällets behov i åtanke.

Ett sätt för Hulebäcksgymnasiet att attrahera fler till tekniska och naturvetenskapliga linjer och att därigenom aktivt bidra till att "göra skolan bättre" är att bygga om/till några av de ovannämnda musik/danslokalerna till/för teknik- och naturvetenskaplig undervisning. Förser dessa med modern utrustning (maskiner resp. laboratorieutrustning) samt beskrivs vad som gjorts i prospekten mm är det högst troligt att intagningen kan få att öka.

Kulturskolan

Kulturskolan bör binda samman kommunens invånare och knyta fast med så väl dåtid och nutid som framtid. Genom att bygga ut kulturskolan så att efterfrågan täcks och tillåta även privata utförare så kan man ge en god bred och möjlighet till kulturupplevelser. Även enskilda utförare bör ges möjlighet att delta i kulturskolan. Kommunen bör därför vara behjälplig med administrationen för att ge det stöd som enskild utförare behöver för att kunna gå igenom de processer som krävs för att denna ska kunna delta.

Sverigedemokraterna vill:

- Premiera kulturarvsfrämjande.
- Att kulturverksamheten ska premiera barn, unga vuxna, funktionsnedsatta och äldre.
- Att det svenska språket i så stor utsträckning som möjligt ska användas i tal och skrift i kommunikation.
- Främja kunskaper om, och insikt i, det svenska, nordiska och västerländska kulturarvet.

Idrott, föreningar och folkhälsa

Olika sport och idrottsföreningar är av vikt för dels den sociala fostran, men också folkhälsan. Genom ett stort utbud och fritt föreningsliv kan barn och yngre må bättre och leva ett långt och hälsosamt liv.

Sverigedemokraterna vill:

- Stödja det lokala idrotts- och föreningslivet, främst baserat på antal aktiviteter och deltagare.
- Att föreningar som erhåller bidrag ska garantera en drogfri verksamhet.
- Polisanmäla allt misstänkt fusk med föreningsbidrag.
- Ansenliga bidrag som föreningar har erhållit bör kontrolleras att de har använts korrekt.

Personaltäthet, förtroende

Senaste åren har neddragningar inom förskolan resulterat i minskad personaltäthet. Härryda måste satsa mer på att attrahera, behålla, vårda och utveckla personalen inom skolan.

Läraryrket visar på att politiker inte levererar de förutsättningar våra pedagoger och personal förtjänar, förtroendet är lågt för kommunen som huvudman bland anställda. Fler vuxna i skolans verksamhet skapar också rent naturligt ordning och trygghet för eleverna.

Modersmålsundervisning

I budgeten drar vi ner på icke lagstadgad modersmålsundervisning till förmån för SFI undervisning.

Sagoseniorerna

Projektet Sagoseniorerna som initierades av Sverigedemokraterna hann bara komma igång innan pandemin satte stopp. Vi vill att konceptet återlanseras så snart det är möjligt. Det går ut på att våra seniorer kommer ut och högläser eller berättar historier för våra barn som nyttjar barnomsorg. Det aktiverar våra äldre samtidigt som barn får viktig högläsningstid. Det ger även positiva effekter för vuxentätheten på våra verksamheter.

Förslag till beslut, kommunfullmäktige uppdrar till utbildnings och kulturnämnden respektive kommunstyrelsen:

- att utbildnings och kulturnämnden ges i uppdrag att se över inriktningen för Hulebäcksgymnasiet och bättre anpassa utbudet efter samhällets framtida behov;
- att permanenta och utveckla "Sagoseniorer" i hela kommunen så snart pandemin tillåter men samtidigt återställa personaltätheten och istället spara på saker som inte bidrar till nytta för barnen såsom Ipads; utreda vad mer i förskolan som kostar men inte bidrar till nytta;
- att utreda full behovstäckning inom förskoleverksamheten så att inga föräldrar tvingas bort från möjligheten till ett arbete som passar den enskilda familjen;
- att ta fram förslag i enlighet med Sverigedemokraternas budget och omarbota förutsättningar utefter det;

6. Sektorn för socialtjänst

Vård och omsorg

Omsorgen i Härryda är i stort bra. Våra sjuksköterskor och annan personal inom bland annat äldrevården gör ett hedervärt jobb! Problemet som omsorgen står inför är snarare arbetsmiljö-relaterat och även relaterat till de utspridda tjänstgöringstiderna över alla hela dagar. Personalen tvingas jobba stressiga pass, där tiden för varje brukare som skall servas blir kort, för att effektivisera verksamheten. Denna stress leder till en försämrad arbetsmiljö för personalen. Många brukare får då tyvärr se många olika personer i veckan, vilket ger osäkerhet och stress även hos denna. Vi menar därför att en ordentlig översyn av vården behöver göras, och att nödvändiga medel behöver tillskjutas så att anställningar med förbättrade rutiner för alla inblandade kan ske.

Personalen inom vården upplever i allt högre utsträckning att man med nuvarande arbetsmetoder och arbetsbelastning inte kommer klara av att jobba fram till pensionen. Detta är ett allvarligt problem för Härryda kommun som arbetsgivare. Vi behöver utreda vilka lösningar som behöver sättas in för att förändra hur arbetet organiseras med exempelvis bättre hjälpmedel för förflyttning av både brukare och materiel som minskar påfrestningarna och gör att personalen klarar av att arbeta fram till pensioneringen.

Vi sverigedemokrater ser behovet av olika boendeformer för kommunens äldre. Vi kan konstatera att ordningen som tidigare gällt, att man bor hemma så länge man klarar för att sedan flytta till ett ålderdomshem, inte har hängtt med i utvecklingen och att behovet av "mellanboendeformer" på allvar behöver ses över. En följd blir då att omsorgspersonalens arbete underlättas, samtidigt som de boendes trygghet och integritet förbättras. Inför bygget av dessa boenden behöver kommunen se över planeringen. Vi behöver också bli bättre på att fördela denna typ av boenden jämnt över kommunen, och inte bara till kommunens större orter.

Förslag till beslut, kommunfullmäktige uppdrar till socialnämnden respektive kommunstyrelsen:

- att det blir fler händer och fler arbetsunderlättande hjälpmedel inom den kommunala vården och att arbetet inom vården ska organiseras så att det går för personal att kunna orka fram till pensioneringen. Därför bör man erbjuda trygga anställningar och tillskjuta medel.
- att nya boende för äldre, oavsett utförare, ska placeras jämnt över hela kommunen och inte bara i tätorterna;
- att dyra kontrakt med tomma boenden (så som Attendo) bör omförhandlas / sägas upp;
- att förslag i enlighet med Sverigedemokraternas budget tas fram och omarbetas enligt dessa;

7. Sektorn för samhällsbyggnad

Lagom och organisk tillväxt – nej till höghastighetståg och förortsenkaver

Höghastighetsbanan för snabbtåg och en bostadsenkav i våra fina skogar för minst 25.000 människor – Landvetter södra – riskerar klyva Härryda mitt itu. Vi säger nej till mastodontprojektet och förespråkar en konservativ och lagom utbyggnad av hela Härryda kommun, även i våra orter öster om flygplatsen. Vi vill bevara det fina som finns i hela kommunen med en lagom och anpassad utbyggnad.

Samhällsbyggnadssektorn kommer kunna bantas kraftigt på sikt genom den lägre expansionstakten med färre planer. Sektorn har under en längre tid varit överbelastad, det har till och med gått så långt att dyra konsulter tagits in för att avlasta våra hårt arbetande tjänstemän. Myndighetsutövningar såsom inspektioner efter anmälningar har under en lång tid tillåtits upphöra.

Järnväg för höghastighetståg – befintlig bana.

Regeringens beslut 2022-06-13 om nationell plan för infrastruktur innehåller satsningen på höghastighetståg genom Härryda kommun. Regeringen och Trafikverket har inte tillräckligt hörsammat Härrydans nej. SD Härryda har hela tiden drivit på ett tydligare nej där vi inte bara i ord med även i handling visar att vi säger nej till vansinnesprojektet.

Sverigedemokraterna i Härryda vill därför att förvaltningen översiktligt presenterar för oss politiker vilka juridiska, politiska och andra legala möjligheter på olika nivåer vi politiker och kommunen kan använda för att stoppa planerna. Det finns bred politisk enighet om att stoppa planerna men vi måste bli mer offensiva.

Åtgärdsvalsstudien för befintlig tåg bana visar på goda möjligheter att för en bråkdel av investeringen och umbäranden höghastighetsbanan skulle innebära för vår kommun, kan få till fungerande pendlingsmöjligheter för våra befintliga stationsorter och Landvetter samhälle i närtid.

P-huset – 16 våningshuset i Mölnlycke

Arbetet med p-hustomten måste avbrytas och totalt omtag för hela processen kring vad vi ska åstadkommas på fastigheten göras. Hela förfarandet visar på stora brister i hanteringen, och intentionerna för direktanvisning av mark har inte uppfyllts. Vi förespråkar en tävling där flera alternativa förslag presenteras för vad vi skall göra med området.

Säveåns vattenråd

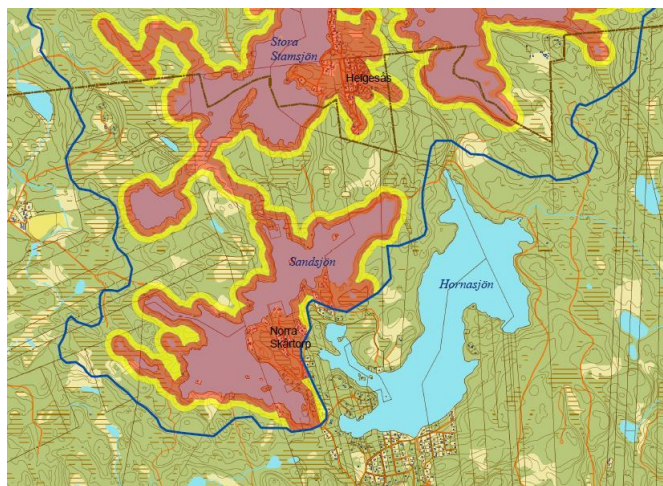
Kommunen är f.n. medlem i exv. Mölndalsåns vattenråd. Dess vattenområde omfattar en mycket stor del av kommunen och dess invånare.

Från Härryda kommuns ÖP 2002:

Härryda kommun avvattnas av fyra huvudvattendrag; Mölndalsåns, Kungsbackaåns, Storån/Rolfsåns och Säveåns avrinningsområden. Mölndalsån avvattnar den största landytan och ån vindlar sig fram i kommunens centrala dalgång. Kungsbackaån avvattnar ett stort antal sjöar i södra kommundelen. Kommunens östra del avvattnas genom Storån.... I Härskogen i norr ingår ett mindre område i Säveåns avrinningsområde. Vattendragens förbindelse med Västerhavet är via Göta Älv, Kungsbackaån och Rolfsån.

Härryda kommuns sjöar är normalt klara, näringsfattiga och försurningskänsliga. Stora kalkningsinsatser görs och tillfredsställande vattenkvalitet i de större sjöarna och vattendragen kan därmed uppnås. Utan kalkning hade nästan alla vatten varit skadade.

Härryda kommun gjorde 1985 en vattenöversikt, som omfattade sjöar och vattendrag i hela kommunen. Västra Nedsjön, Stora Härjsjön, Rådasjön och Finnsjön klassas som särskilt

*värdefulla sjöar. Hornasjön, Gröen, **Sandsjön**, Skärsjön, Östersjön, Nordsjön, Yxsjön och Gingsjön klassas som värdefulla sjöar. En uppdatering av vattenöversikten skulle behövas.*

Kartan t.h. visar Säveåns vattenområde inom kommunen (blått). Endast den SÖ delen av området är permanentbebyggd, med c:a 20 fastigheter i och kring delar av Norra Skårtorp.

Av citatet ovan framgår att Sandsjön

klassas som värdefull. Den är högt belägen, har ytan c:a 88 ha och är den enda så stora oreglerade sjön i hela Göteborgsområdet. Den ingår i vattenskyddsområdet för Öxsjöns/S:t Stamsjöns ytvattentäkt (Lerums kommun).

Det är således av väsentlig betydelse att bevara Sandsjöns status som skyddat område också för fritidsaktiviteter. Den rörliga kostnaden är 2 kr per invånare i området.

Kollektivtrafik

Stora förändringar har nu genomförts rörande biljettsystem och priser för att resa med kollektivtrafiken. De stora linjeomläggningar som nu är verklighet kommer leda till försämrade pendlingsmöjligheter för de flesta pendlarna i kommunen. Det nya systemet innebär att Härryda hamnat i zon B, och Härryda är en isolerad ö inom zonsystemet. Eftersom detta i högsta grad har påverkat prisbilden för resor till Göteborg och Bollebygd som ligger i zon A respektive zon C lägger SD i Härryda förslag om att utreda tillköp. Vi har tidigare förslagit att skol- och seniorkort skall gälla för två zoner då många resor till skolor och sjukhus innebär resa till exempel Göteborg och zon A. Nu vill vi även titta på möjligheten men kommunala tillköp för att lindra effekterna av de misslyckade förhandlingar med regionen som lett fram till orättvisan för våra pendlare.

Sverigedemokraterna

Kollektivtrafiken i våra östra delar får inte försämrats. Detta kan ge kommande fördyringar pga. av nya avtal. Till stor del bedöms dessa kunna täckas av den ökning av kostnaderna vi budgeterat för. Vi vill se att prisbilden för pendling anpassas till alternativen som kan vara bil, cykel och andra fordon eller samåkning.

Förslag till beslut, kommunfullmäktige uppdrar till kommunstyrelsen:

- att ta fram förslag i enlighet med Sverigedemokraternas budget och omarbete förutsättningar utefter det;

8. Sektorn för teknik och förvaltningsstöd

Trygghet och säkerhet för alla Härrydabor – i alla verksamheter

Tryggheten och säkerhet för alla invånare, anställda och företagare i kommunen måste återupprättas – sättas i fokus på riktigt. Krisberedskap och civilt försvar måste byggas upp – såväl som tryggheten på våra gator och torg. Våld och mobbing i våra verksamheter måste förebyggas. Studiero i våra skolor fordrar tydliga ordningsregler. Vård och omsorg ska vara värdigt så vi alla kan känna oss trygga.

Inköp livsmedel

Genom att sluta handla de ofta faktiskt klimatosmarta ekologiska livsmedlen till förmån för konventionellt odlade – och bara servera specialkost av bekräftade medicinska skäl, utöver vegetariskt alternativ – beräknas man kunna spara miljonbelopp. Kommunen köper in livsmedel för stora summor och över 30 % av detta belopp är för ekologiska sådana. Genom att handla mer lokalt är vi mindre sårbara vid internationella och nationella störningar i försörjningskedjorna.

Översyn av väghållning på gång- och cykelbanor och kommunens hårdgjorda ytor

Enligt flera samstämmiga vittnesmål avviker Härryda kommuns vinterväghållning av GC- banor avsevärt från grannkommuners. Det får till följd att användare av GC-banor över kommungränsen kan råka ut för problem.

Bilden skal vara tagen från Mölndal mot Härryda på väg 533 "Mölndalsvägen". Bilden visar att på Härrydasidan är vinter-väghållning betydligt sämre vid aktuellt tillfälle då fotot är taget vid kommungränsen.

Enligt uppgifter är det ingen tillfällighet och snarare regel än undantag att vinterväghållningen är sämre på Härrydasidan. Flera brukare av GC-banor instämmer i att fotot är representativt.

Vi ser ett behov av översyn och samordning av vinterväghållningen så att brukare kan förvänta sig samma standard på cykelvägar som går över kommungränser och även att vinterväghållningen i allmänhet för GC-banor ses över.

Den undermåliga vinterväghållningen, som enligt uppgift är politiskt styrd, får även till följd att stora mängder flis ligger kvar på våra hårdgjorda ytor långt fram på våren. Det utgör ett lokalmiljöproblem som påverkar folkhälsan på kort- och lång sikt.

Beredskapslager

Pandemin har visat att vi som kommun till stor del står ensamma och inte kan räkna fullt ut att stat och region hjälper oss vid allvarlig samhällsstörning. Vi måste därför som kommun bygga upp egna beredskapslager inte bara för att täcka den egna verksamhetens behov utan även sådant som normalt ligger på Stat och region. Under året har viss utökad lager av livsmedel införskaffats och fler reservaggregat är på ingång liksom lokalt trycksatt vatten.

Trygghet – ordningsvakter, kameraövervakning

Tryggheten och säkerhet för alla invånare, anställda och företagare i kommunen måste återupprättas – sättas i fokus på riktigt. Den tilltagande otryggheten med knarkhandel, mordförsök, cykelstölder, skolbränder, glaskross mm gör att vi inte kan känna oss trygga i vår kommun. I flera andra kommuner runtom i Sverige har fått tillstånd till erkänt effektiva åtgärder som kameraövervakning och väktare och ordningsvakter.

Ordningsvakter efter LOV-3 förordnande och utökad kameraövervakning är inte hela lösningen men något som nu måste till efter årtal av politiska misslyckanden. Härryda kommun måste snabbt göra ett omtag på frågan och genom pragmatiskt agerande tilldela de resurser som måste till för att vår trygghet för oss som bor här skall återupprättas.

Vad är ett bra ekonomiskt resultat värt om vi inte kan känna oss trygga? Om vi inte kan låta våra unga röra sig fritt i vår kommun, om vi begränsar det sätt vi lever för att vi är otrygga – vad är det då värt att kommunen på papperet gör rekordresultat? Vi föreslår tillräckliga ekonomiska resurser tilldelas sektorn för att vi på riktigt skall kunna känna oss trygga på våra gator och torg.

Krishantering – civil beredskap

Sveriges totalförsvaret består av det civila och det militära försvaret. Härryda kommun ingår i det civila försvaret där det är kommunens ansvar att säkerställa att samhällsviktiga funktioner fortsätter att fungera även i ett läge av höjd beredskap. Exempel på samhällsviktiga funktioner är förskolor, äldreboenden, hemtjänst samt vatten- och elförsörjning.

Vi vet inte hur länge Putins invasionskrig i Ukraina kommer ett pågå eller hur det kommer påverka oss på kort och lång sikt. EU har aktiverat det så kallade massflyktsdirektivet. Kommuner har fått direktiv att stärka upp den civila beredskapen. Härryda kan göra många fler åtgärder för att stå bättre rustade för alla eventualiteter. Frågor som bör aktualiseras VMA funktion, skyddsrum i kommunala fastigheter, reservkraft, energikostnader, mm.

Tidigt i mandatperioden fick ledamöter i kommunstyrelsen tillika krisledningsnämnden viss genomgång av vilka ansvar kommunen har i totalförsvaret och vad som förväntas av oss som

ledamöter. I den svåra situation Europa och världen nu befinner sig i anser SD i Härryda att arbetet med att bygga upp civil beredskap i Härryda måste påskyndas.

Förslag till beslut, kommunfullmäktige uppdrar till kommunstyrelsen:

- att utreda och åtgärda otrygga platser och byggnader, och avbryta arbetet med att bygga ytterligare otrygga fysiska miljöer;
- att ta fram förslag i enlighet med Sverigedemokraternas budget och omarbete förutsättningar utefter det;
- att se över avtal och rutinerna för vinterväghållning av GC-banor, även så samordning sker med grannkommuner på aktuella sträckor;
- att se över rutinen för upptagning av väggrus på våren och förbättrar renhållningen på våra vägar
- att uppdrar till kommunstyrelsens ordförande att regelbundet kalla in till krisledningsnämnden för att öva på tänkbara scenarier;
- att utarbeta en plan som på riktigt stärker den civila beredskapen i Härryda kommun på alla de områden kommunen råder över;
- att förvaltningen får i uppdrag att ta fram vilka förfaranden – juridiska, politiska och andra legala – kommunens politiker och kommunen kan använda för att stoppa planerna på ny dubbelspårig järnväg för höghastighetståg genom kommunen;
- att ett förbättrat samarbete baserat på en aktiv socialtjänst organiseras med skola och polis, med inriktning på att dessa parter skall agera tillsammans i allvarliga otrygghetsfall;

9. Kommunledning - sektorsövergripande

Inom kommunledning sorterar en rad kostnader och projekt med mycket liten invånarnytta insorterade. Vissa är sektorövergripande men tas ändå upp under kommunledning. Utöver sparbetning för ledningsfunktionen skall föreslås att 4 kommunkommunikatörstjänster tas bort. De icke lagstadgade utskick kommunen producerar och distribuerar till privatpersoner och företag minimeras och effektivare kanaler används för att nå ut till invånarna, kommunen skall dra ner på trycksaker av ekonomiska såväl som miljöskäl.

En rad bolag, bidrag till organisationer samt interna kostsamma projekt läggs ner såsom KOLV, Landvetter Södra Utveckling AB, Agenda 2030 och vänortsavtal med tillhörande resor till Namyangju för den politiska ledningen. Nyttan är tveksam eller obefintlig för invånarna och binder upp resurser i kommunhuset som används bättre på kärnverksamheten. Det är glädjande att majoriteten i budget 2023 finns mål om att "ompröva verksamheter som inte ingår i kärnuppdraget". Det finns betydande besparingar att göra genom att ompröva än uppräknat. Genom att frigöra personal i funktioner som inte skapar nytta för medborgare och istället få ut de personerna i verksamheten. Genom att färre upphandlingar skall göras bantas inköp/upphandling ner gradvis.

Nuvarande ordning där KSO håller pressträff i en nyinrättad exklusiv studio i kommunhuset som inte oppositionen får använda får stå symbol för den en propagandamaskin Härryda kommun utvecklats till.

Härryda kommun har en vildvuxen flora av medlemskap i olika förbund och föreningar samt samverkansavtal med begränsad eller obefintlig medborgarnytta. Samtliga kommunala medlemskap, samverkansorganisationer, egenpåtagna betänkanden och liknande skall prövas utifrån medborgarnyttan.

Avveckla Härrydas systerstadsavtal med Namyangju, Sydkorea.

Ledande politiker och tjänstemän i Härryda kommun mottog 2022-03-23 ett brev från Giny Woo från organisationen koreandogs.org som även tillskriver andra vänorter till Namyangju som Dresden, Tyskland och Vejle, Danmark i samma ärende. Organisationen uppmanar Härryda att driva på Namyangju att upphöra med det omfattande djurplågeriet mot framförallt hundar som förekommer där.

Enligt uppgifter i mailet är Namyangju, som förefaller trovärdig, finns bilder och flertal länkar till uppgifter som stödjer att det förekommer omfattande djurplågeri i samband med uppfödning av hundar för människoföda i hundköttindustrin i Namyangju.

Sverigedemokraterna i Härryda har i senaste två budgetarna för Härryda kommun aktivt föreslagit att systerstadsavtalet med Namyangju avvecklas. Vi har i artikel i Lokalpressen 2021-02-12 "Landvetter Södra - Vad tror de styrande skall ske söder om motorvägen?" lagt ut texten om det vansinniga i att Härryda kommun skall ha Namyangju som förebild för stadsutveckling.

Bokslut kommunplaceringar

Sverigedemokraterna i Härryda gör analysen att de senaste decenniernas oansvariga invandringspolitik riskerar att urholka kommunens finanser och på sikt omöjliggöra nuvarande välfärd. Sverigedemokraterna har under tidigare budgetprocess ställt frågor till förvaltningen om vad kostnaden är utan att fått svar och det är uppenbart att inga ambitioner har funnits för att ta reda på svaret. Vi föreslår således att kommunen årligen upprättar ett dokument som redogör för de ekonomiska konsekvenserna av den rådande invandrings- och integrationspolitiken. Detta krävs för att ta informerade beslut i frågan och ställa välgrundade krav på ersättning från staten för de kostnader kommunplaceringen orsakar för kommunen.

Medborgarförslag – E-petitioner.

Kommunallagen 8 kap. 1§ stipulerar följande:

”Den som är folkbokförd i kommunen eller i en kommun inom regionen får, om fullmäktige har beslutat det, väcka ärenden i fullmäktige (medborgarförslag). Detsamma gäller unionsmedborgare som avses i 1 kap. 5 § andra stycket. Lag (2019:835).”

Intentionen i kommunallagen är mycket god - att flytta makten närmare medborgarna. I Härryda kommun har medborgarförslagen ökat kraftigt sedan det infördes. 2021KS327 visar på problematiken med medborgarförslag i Härryda med bland annat stora resurser för utredning. Ett sätt att lösa detta som ett flertal kommuner anammat är genom e-petitioner, även kallat e-förslag, som är idé eller ett förslag från kommuninvånare till kommunen som av förvaltningen läggs ut på kommunens webbsida. Där kan andra medborgare stödja förslaget genom att signera det, givetvis på så sätt att det framgår att stödjandet är ett individuellt ställningstagande. När förslaget uppnått en viss stödandekvot väcks ärendet ”automatiskt” för politisk behandling.

Ett införande av e-petitioner ger en större frihet att anpassa efter de lokala förutsättningarna då de inte blir lika strikt formaliserade i lag som medborgarförslag.

Sverigedemokraterna är ett parti som är mycket positivt till ökad direktdemokrati och att medborgare ska kunna påverka politiken mellan valen utan att nödvändigtvis vara engagerade i ett politiskt parti. Genom ett införande av e-petitioner skulle Härryda kunna öka inflytandet för medborgarna samtidigt som det säkerställs att det inte överutnyttjas och att varje förslag faktiskt har en viss förankring bland invånarna.

Startbesked för investeringar.

I samband med beslut i kommunstyrelsen kring antagande av entreprenör för Viola Gråstens Plats i Mölnlycke uppkom en lång debatt i Kommunstyrelsen som slutade med en ordentlig bantning av projektet. Kostnadsutvecklingen på material och byggnadsentreprenader har stigit kraftigt på senaste tiden vilket innebar att den beslutade budgeten för entreprenaden för Viola Gråstens Plats var kraftigt överdragen i de anbud som inkommit.

I entreprenadavtal finns komplexa skrivningar om kostnadsuppräknings för kunden (Härryda kommun) om ingående material och lönekostnader har ökat. Det är svårt att överblicka vad framtida projekt verkligen kommer att kosta, speciellt i de projekt där lång tid förflutit mellan budgetering, upphandling och när man sätter spaden i marken och genomför projektet. Än fler osäkerhetsfaktorer finns i projekt som spänner sig över flera år eller decennier.

I Härryda finns flera stora dyra beslutade projekt som spänner över år och mandatperioder men där förvaltningen fått grönt ljus eller "startbesked" och således avser gå vidare med projekten utan att aktivt beslut krävs av beslutande församlingar i Härryda.

Ett sådant exempel är IT67 Magasinsvägens förlängning. Projektet riskerar bli betydligt dyrare än budget och det aktuella fallet eftersom det är "lösryckt" bland annat i den meningen att vägens norra ände är abrupt och utan vidare anslutning. Detta betyder uppenbarligen att teknisk samordning måste ske med kommande och hittills outredda åtgärder.

Tystnadskultur i Härryda kommun.

Senaste året har rapporten "*Finns det en tystnadskultur i Göteborg stad?*" som beställts av kommunstyrelsen i Göteborgs kommun på initiativ av partiet Demokraterna fått stor uppmärksamhet. Härryda kommun har nära band till Göteborg genom flera samarbeten, inte minst inom socialtjänsten. Som grannkommuner inom pendlingsavstånd är det naturligt med utbyte av personal och chefer på alla verksamhetsområden och organisatoriska nivåer. Erfarenheter av problematiken som tas upp i rapporten kan rimligen förekomma även i Härryda kommun.

För att gå till botten med om motsvarande problematik som rapportens slutsatser visar initierade SD Härryda informationspunkt på temat i KS. Informationen som delgavs KS visade på att problematiken finns i Härryda kommun och att arbete görs för att stävja tystnadskulturen.

Ingen som arbetar på Härryda kommun skall behöva utsättas för påtryckningar, hot eller våld på jobbet. SD Härryda vill att frågan lyft ytterligare och den visselblåsarfunktion som nu är beslutad i KS utvecklas och görs mer omfattande.

Förslag till beslut, kommunfullmäktige uppdrar till kommunstyrelsen:

- att årligen upprätta ett dokument som ska heta "Invandrings- och integrationspolitiskt bokslut". Detta dokument ska klarlägga invandringens och integrationspolitikens konsekvenser för kommunens ekonomi och ska inkludera både direkta och indirekta kostnader och intäkter;
- att ta fram förslag i enlighet med Sverigedemokraternas budget och omarbete förutsättningar utefter det;
- att avveckla Härrydass systerstadsavtal med Namyangju, Sydkorea.
- att kommunstyrelsen ger i uppdrag till förvaltningen att utreda om e-petitioner är en bra lösning för problemkomplexet kring medborgarförslag;
- att belägga samtliga investeringar över 5 mnkr med startbesked; även redan beslutade med startbesked, budget, verksamhetsplan eller på annat sätt; startbesked innebär att

förvaltningen måste inhämta beslut från kommunstyrelsen innan de går vidare med projekt i aktiv fas för investeringar på över 5mnkr;

- att belägga samtliga investeringar över 50 mnkr med startbesked samt hänskjuter till kommunfullmäktige för beslut, även redan beslutade med startbesked, budget, verksamhetsplan eller på annat sätt; startbesked innebär att förvaltningen måste inhämta beslut från kommunfullmäktige innan de går vidare med projekt i aktiv fas för investeringar på över 50 mnkr;
- att utveckla beslutad visselblåsarfunktion och göra den mer generell så att fler kan använda den;

10. Verksamhetskostnader för finansförvaltning

Givet den stora utförsäljning av kommunala fastigheter som nu pågår i Härryda kommun tillåts fortsatt kommer Härryda kommun sannolikt stå med överlikviditet närmaste åren. Den nya situationen gör att finanspolicy bör aktualisera, att ha likvida medel "på banken" i en tid av hög inflation riskerar urholka kapitalet.

Det som kallas "kapitaltjänst" av förvaltningen kan på sikt dras ner när investeringsvolymen dras ner. Vi skjuter färre kostnader på våra framtida generationer och börjar betala i dag vad vi konsumerar i dag.

En investering som hittills inte kostat något men potentiellt är en ekonomisk bomb vid en djupare lågkonjunktur i form av stora ansvarsförbindelser till Kommuninvest. De måste avvecklas för att inte riskera våra gemensamma resurser i framtiden. Sverigedemokraterna ser till alla invånares bästa, det innebär att kommunen skall undvika ta onödiga finansiella risker, som tex solidariskt borgensåtagande med alla kommuner som är medlemmar i Kommuninvest. Sverigedemokraterna vill i stället konkurrensutsätta inlåningen till kommunen mer aktivt.

Förslag till beslut, kommunfullmäktige uppdrar till kommunstyrelsen:

- att ta fram förslag i enlighet med Sverigedemokraternas budget och omarbeta förutsättningar utefter det;
- att Inleda avveckling av relationen med Kommuninvest; konkurrensutsätta inlåning till kommunen;
- att med alla osäkra ekonomiska faktorer vi står inför vore det direkt oansvarigt att redan i juni 2022 fatta budgetbeslut för 2023, som sträcker sig 18 månader framåt. Vi har möjligheter att senarelägga beslutet till senare i år. Under hösten kommer vi ha fått betydligt bättre beslutsunderlag för hur konjunkturen utvecklas;

11. Förslag till beslut

- Kommunfullmäktige beslutar oförändrad skattesats på 20,50 kr;
- Kommunfullmäktige beslutar revidera ramar för att uppnå nollresultat i enlighet med tabell på sidan 3, nödvändiga justeringar görs i verksamheten på icke kärnverksamhet i enlighet med Sverigedemokraternas budget; i övrigt enligt de ramar förvaltningen begärt med justering för de reviderade kostnader och intäkter förvaltningen presenterat;
- Kommunfullmäktige beslutar dela upp anslag i enlighet med nya nämndorganisationen;
- Kommunfullmäktige beslutar att revidera ner ramen för investeringar, med utgångspunkt i förvaltningens förslag, med 20% i enlighet med Sverigedemokraternas budget;
- Kommunfullmäktige beslutar revidera exploateringsplan och göra justeringar i enlighet med Sverigedemokraternas budget;